

гривня. Рекордна інфляція для продуктів харчування (8,69%) серед інших категорій визначена як небезпечна у контексті економічної безпеки. Її зниження за допомогою заходів державної аграрної політики призведе до зміцнення української гривні, підвищуючи рівень валютної безпеки.

### **Список використаних джерел:**

1. Іванов, Р.В., Гуртовий, Ю.В. Управління розвитком сільського господарства в контексті зовнішньоекономічної безпеки України. *European Journal of Management Issues*. 2023. Т. 31. № 3. С. 160-176. <https://doi.org/10.15421/192314>.
2. Економічна статистика. Державна служба статистики: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Власенко Є.Ю., Брітченко І.Г. Факторний аналіз валютного курсу в Україні. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер.: Економічні науки*. 2012. №. 2. С. 252-256.
4. Долар вперше за літо перевищив 38 грн/\$. Девальвація повертається? Чотири причини зростання курсу. *Forbes Ukraine*: веб-сайт. URL: <https://forbes.ua/money/dolar-vpershe-zalito-perevishchiv-38-grn-devalvatsiya-povertaetsya-chotiri-prichini-zrostannya-kursu-22082023-15557>.
5. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerate-chart>.
6. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. Міністерство економіки України: веб-сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=d4c96730-ea46-4ebd-ba92-60631a3e2e69&tag=MetodichniRekomendatsiiMakroekonomika>.
7. Марченко В.М. Фактори зміни валютного курсу в Україні. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2017. Вип. 19. С. 59-66.

**Канд. екон. наук Олійник Т. І., Кайда І. І.**

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)*

## **ВИКОРИСТАННЯ BIG DATA В ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ПІДПРИЄМНИЦТВА: МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ**

В сучасному світі використання Big Data в економіці та підприємстві є надзвичайно актуальним, оскільки обсяги доступних даних стрімко зростають завдяки цифровій трансформації та розвитку технологій. Це створює нові можливості для покращення прийняття рішень в бізнесі. Аналіз великих обсягів даних дозволяє підприємствам отримувати глибші інсайти та розуміти економічні процеси з нової, більш деталізованої перспективи. Використання Big Data сприяє покращенню прогнозування та оптимізації управлінських

процесів. За допомогою точних моделей можна передбачити економічні та ринкові тенденції, що дозволяє підприємствам ефективно планувати виробництво, маркетингові кампанії та розподіл ресурсів, що стає ключовим елементом стратегічного управління, особливо в умовах швидкої зміни бізнес-середовища.

Організації, які вдало використовують Big Data, отримують перевагу на ринку через глибоке розуміння клієнтів, оптимізацію внутрішніх процесів та здатність ефективно реагувати на зміни. Це допомагає зменшити ризики та створює можливості для інновацій, сприяючи розвитку нових продуктів і бізнес-моделей. Усе це робить використання Big Data ключовим фактором для успіху в економіці та підприємстві [1].

Методи збору та зберігання даних у контексті використання Big Data в економічних дослідженнях визначають ефективність та доступність інформації. Збір даних може включати в себе використання різноманітних джерел, таких як сенсори, датчики, соціальні мережі, фінансові транзакції та інші цифрові канали. Технології Internet of Things (IoT) відіграють значну роль у цьому процесі, дозволяючи збирати дані в реальному часі з різних пристроїв та джерел, що враховує широкий спектр економічної активності.

Зберігання великих обсягів даних вимагає спеціалізованих технологій та інфраструктури. Системи зберігання даних, такі як Apache Hadoop [2], використовують розподілені файли та обчислювальні ресурси для забезпечення ефективного сховища інформації. Додатково, бази даних NoSQL [3] виявляються корисними для зберігання невеликих, але різноманітних даних, що характерні для досліджень великих обсягів інформації. Всі ці методи спрямовані на те, щоб забезпечити високу продуктивність та доступність даних для подальшого аналізу та використання в економічних дослідженнях. Потенціал застосування Big Data у економічних дослідженнях вражає широким спектром можливостей, що визначають нові горизонти для розвитку та розуміння економічних процесів.

По-перше, використання Big Data дозволяє значно покращити прогнозування економічних показників. Шляхом аналізу величезних обсягів даних можна виявити складні тенденції та взаємозв'язки між різними сферами економіки, що

сприяє створенню точних моделей для прогнозування розвитку ринків, споживчого попиту та інших ключових параметрів.

По-друге, використання Big Data в економічних дослідженнях дозволяє виявляти та аналізувати різноманітні тенденції в підприємницькій діяльності, що допомагає підприємствам та економістам отримати більш глибоке розуміння динаміки ринків, поведінки споживачів та конкурентного середовища.

По-третє, Big Data забезпечує можливість оптимізації управлінських рішень на основі об'єктивних даних. Велика кількість інформації дозволяє ефективніше визначати стратегії розвитку підприємств, оптимізувати процеси виробництва та управління ресурсами, що призводить до підвищення конкурентоспроможності та стійкості бізнесу.

Узагальнено, потенціал застосування Big Data в економічних дослідженнях полягає в здатності ефективно використовувати великі обсяги даних для прогнозування, аналізу та управління, що відкриває нові можливості для покращення стратегічного прийняття рішень в галузі економіки та підприємництва.

Методологічні аспекти використання Big Data в економічних дослідженнях є ключовим елементом, який визначає якість та достовірність отриманих результатів. Основні рекомендації та принципи включають:

- визначення конкретної мети дослідження та формулювання ясних дослідницьких запитань. Методологія повинна чітко визначати, які саме аспекти економіки або підприємництва вивчаються, і які висновки або прогнози мають бути отримані з використанням Big Data;

- важливо враховувати методи збору та обробки даних. Великий обсяг і різноманітність даних вимагає вибору інструментів та технологій для забезпечення точності та достовірності. Потрібно враховувати якість джерел даних, методи їхньої стандартизації та можливості виявлення помилок;

- важливо враховувати етичні питання та проблеми конфіденційності даних. Збір та обробка великих обсягів інформації пов'язані з потенційними ризиками порушення конфіденційності особистих даних, тому методологія повинна передбачати заходи безпеки та дотримання етичних стандартів;

– важливо розглядати інтеграцію різних джерел даних для отримання комплексного розуміння ситуації. Використання різноманітних даних може покращити достовірність результатів та розширити можливості аналізу.

На мою думку, правильно спроектована відповідна методологія дослідження є дуже важливим етапом для впровадження Big Data у економічні дослідження, оскільки вона допомагає забезпечити точність в аналізі великих обсягів даних.

У висновку, слід відзначити, що впровадження технологій великих обсягів даних в економічних дослідженнях стає ключовим етапом у розвитку сучасної науки та практики управління бізнесом. Методологічні аспекти виявилися критичними для успішного використання Big Data, зокрема, визначення чіткої мети дослідження, розробка ефективних методів збору та зберігання даних, а також врахування етичних питань. Результати вивчення свідчать про потужний потенціал цих технологій у покращенні прогнозування, оптимізації управлінських рішень та розвитку інновацій. Використання Big Data в економічних дослідженнях вимагає не лише технічної компетентності, але й врахування методологічних принципів для досягнення найбільш об'єктивних та перспективних результатів у відповіді на виклики сучасного підприємницького середовища.

### **Список використаних джерел:**

1. Буркіна Н.В. Особливості використання Big Data в умовах цифрової економіки. *Стратегічні пріоритети трансформації економіки в умовах цифровізації*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 29-30 жовтня 2019 р. [Національний університет «Запорізька політехніка»] Запоріжжя: ФОП Мокшанов В.В., 2019. С. 48-51.
2. Дейнека О., Гарасимчук О. Дослідження проблем класифікації та безпечного зберігання даних. *Ukrainian Scientific Journal of Information Security*. 2023. № 29 (3). С. 147-153.
3. Пузікова А.В. Деякі аспекти організації навчального матеріалу дисципліни «NOSQL бази даних». *Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті*: збірник матеріалів XV-ї Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції [м. Кропивницький, 20-24 червня 2023 року]. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. С. 89-90.
4. Гринько Т.В. Теоретико-методологічні основи адаптивного інноваційного розвитку. *Економіка промисловості*. 2011. № 2-3. С. 54-55.